

Motion till riksdagen 2025/26:928

av Serkan Köse (S)

Stärkta villkor för kommuner med snabb tillväxt och hamnetablering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska överväga en modell för ett särskilt tillväxtstöd för kommuner som upplever snabb befolkningstillväxt och stora infrastrukturetableringar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Näringslivsetableringar av nationell betydelse är avgörande för hela Sveriges tillväxt och gröna omställning. De skapar arbetstillfällen, stärker vår konkurrenskraft och minskar beroendet av fossila bränslen och importerade produkter. Men de innebär också stora påfrestningar på den kommun där etableringen sker.

När ett stort företag eller en hamn etableras ökar befolkningen snabbt. Kommunen får en nyckelroll i att bygga bostäder, utöka skolan, förstärka vården och utveckla infrastrukturen. Samtidigt kommer skatteintäkterna ofta för sent i förhållande till investeringarna. Detta skapar obalanser som riskerar att bromsa utvecklingen.

Nynäshamn, med Norvik hamn, är ett tydligt exempel. Hamnetableringen gynnar hela Sveriges ekonomi och beredskap, men kommunen får ensam bära en stor del av kostnaderna för samhällsservice. Liknande mönster finns i Skellefteå med Northvolt och i Västerås med stora industriinvesteringar. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har i sina ekonomirapporter påtalat att snabbväxande kommuner inte klarar av de initiala kostnaderna utan riktade statliga satsningar.

För att möta denna utmaning behöver staten ta ett tydligare ansvar. Det handlar i detta skede inte om att peka ut exakta belopp eller åtgärder, utan om att regeringen bör ta fram en modell som tydliggör statens roll när kommuner ställs inför en kraftig befolkningstillväxt kopplad till nationellt viktiga etableringar. En sådan modell bör

analysera hur kostnader och ansvar kan fördelas mer rättvist mellan kommuner och stat, så att inte enskilda kommuner lämnas ensamma att bära bördan.

Det är inte rimligt att kommuner som bidrar till hela Sveriges tillväxt och omställning samtidigt riskerar att halka efter ekonomiskt. Staten måste skapa en långsiktig struktur som säkerställer att utvecklingen blir hållbar och jämlik, där kommuner som tar ett stort nationellt ansvar också får det stöd de behöver.

Serkan Köse (S)